

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
Ізолятора тимчасового тримання № 4
Головного управління Національної поліції в Полтавській області**

06.07.2026

м. Полтава, 2026

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 06.07.2026 групою НПМ здійснено відвідування Ізолятора тимчасового тримання № 4 Головного управління Національної поліції в Полтавській області (далі – установа, ІТТ № 4, ізолятор тимчасового тримання).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Бохвалов Андрій Михайлович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Чугай Олег Вікторович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Мостепанюк Євгенія Миколаївна, представник громадської організації.

Відвідування відбулося у присутності начальника установи майора поліції Матюпатенка Вадима Сергійовича (на посаді з 2021 року).

Членам групи НПМ забезпечено безперешкодний доступ до всіх приміщень ІТТ № 4 та ознайомлення з необхідною документацією.

Загальна інформація.

ІТТ № 4 є структурним підрозділом Головного управління Національної поліції в Полтавській області, який призначено для тимчасового тримання осіб, затриманих за вчинення кримінальних або адміністративних правопорушень, осіб, стосовно яких як запобіжний захід застосовано тримання під вартою, осіб, підданих адміністративному арешту, а також засуджених до позбавлення волі. Розташований за адресою: вулиця Добровольського, будинок 6 місто Горішні Плавні Полтавської області.

Установа розташована на першому поверсі чотириповерховій будівлі Відділення поліції № 2 Кременчуцького районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області (фото 1).

Штатна чисельність працівників ІТТ № 4 становить 21 посада (станом на 06.07.2026 некомплект – 1 особа).

З початку 2026 року в ізоляторі тимчасового тримання утримувалось 89 осіб. Ліміт наповнення – 24 особи.

Під час відвідування в ІТТ № 4 утримувалась 1 особа, з якою проведено конфіденційне спілкування, яке здійснювалося за відсутності третіх осіб та за умов, що виключає можливість прослуховування чи підслуховування.

В ІТТ № 4 наявні наступні приміщення: 10 камерних приміщень, кімната для проведення процесуальних дій, душева кімната (фото 2), кімната для зберігання речей утримуваних осіб, комора речового майна, що видають

затриманим, кімната зберігання постільних речей, кімната огляду, кімната конфіденційного побачення із захисником, прогулянковий дворик, кімната для короткострокових побачень та кімната для підігріву їжі (фото 3).

Камерні приміщення ІТТ № 4 обладнані однарусними ліжками з чистою постільною білизною, санітарно-гігієнічними приладами, надійно прикріпленими до підлоги столами для приймання їжі, тумбочкою, лавами, кнопкою виклику персоналу ізолятора, з метою негайного встановлення контакту (фото 4). Всі камери обладнані системою відеоспостереження та інформаційними наліпками з написом «Ведеться відеоспостереження». Відеокамери розміщені таким чином, аби не передавати зображення приватних зон туалету.

Утримувані особи забезпечуються триразовим харчуванням, а саме – готовими стравами в реторт-пакетах (фото 5).

В установі функціонує інформаційна підсистема «Custody Records» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України», яка спрямована на запобігання незаконному утримуванню, удосконалення системи їх захисту від катувань і неналежного поводження, а також об'єднує інформацію про утримуваних осіб з моменту їх фактичного затримання.

Крім того, у штаті ізолятора тимчасового тримання наявні 3 інспектори із дотримання прав людини, які забезпечують: фіксування всіх дій із затриманими особами, повідомлення місцевого центру з надання безоплатної правничої допомоги та виступає гарантією проти жорстокого поводження.

Під час візиту Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі – Європейський комітет) до України 8 – 21 грудня 2017 року, у доповіді [СРТ/Inf (2018) 41], делегація зазначала як позитивний момент наявність у штаті підрозділів поліції спеціально підготовленого «інспектора з дотримання прав людини».

В установі наявні інформаційні стенди щодо гарячих ліній центрів з надання безоплатної правничої допомоги та інформація про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

На виконання положень частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, всі працівники ІТТ № 4 пройшли підготовку щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги та отримали відповідне посвідчення.

Медична допомога утримуваним особам, у разі необхідності, надається бригадами швидкої медичної допомоги.

Доступ утримуваних до питної води забезпечено у кожній камері через систему централізованого водопостачання. Якість питної води підтверджується Протоколом дослідження питної води від 25.05.2026 № 36.

За результатами вивчення документації фактів порушення строків тримання в ІТТ № 4, а також перевищення допустимої тривалості процесуальних дій з утримуваними особами не виявлено. Не встановлено порушень вимог роздільного тримання окремих категорій осіб у камерах ізолятора тимчасового тримання та під час виходу на прогулянки. Записи у журналі ознайомлення осіб, які поміщуються до установи, з їх правами та обов'язками свідчать про те, що всі утримувані в ІТТ № 4 особи були ознайомлені з їх правами та обов'язками.

Скарги від утримуваних осіб на умови тримання чи неналежне поводження на адресу ізолятора тимчасового тримання протягом 2026 року не надходили.

Факти заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті утримуваним відсутні.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування ізолятора тимчасового тримання групою НПМ здійснено 06.11.2024.

За результатами попереднього відвідування надано наступні рекомендації: розглянути можливість виділення додаткових коштів, з метою оновлення меблів у слідчих кімнатах ІТТ;

обладнати укриття для виконання плану (алгоритму) реагування під час оголошення сигналу «Повітряна тривога».

Усі рекомендації, надані за результатом попереднього відвідування, виконано.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на гідні умови тримання.

1. Під час відвідування камерних приміщень представниками групи НПМ виявлено порушення пункту 14 Мінімальних стандартних правил поводження з в'язнями (Правила Нельсона Мандели) та пункту 18.2 Європейських пенітенціарних правил (Рекомендація № R (2006) 2 Комітету Міністрів держав – членів Ради Європи), що полягає у відсутності можливості самостійного відкривання кватирок утримуваними особами для провітрювання. Хоча технічна можливість для відкриття вікон наявна, реалізується вона лише з зовнішньої сторони будівлі (з вулиці), у зв'язку з чим провітрювання приміщень здійснюється черговим працівником виключно на вимогу осіб, які утримуються в ізоляторі. Це свідчить про наявність певних обмежень в'язнів у доступі до свіжого повітря, що порушує їх право на людські умови перебування у вказаній установі.

У своїй Одинадцятій Загальній доповіді [CPT/Inf (2001) 16] Європейський комітет наголошує, що заходи безпеки щодо окремих категорій утримуваних осіб є допустимими, проте вони не повинні позбавляти таких осіб доступу до свіжого повітря та природного освітлення.

Світло і повітря є базовими фізіологічними потребами людини, а отже невід'ємними правами кожного засудженого. Відсутність доступу до сонячного світла і свіжого повітря створює умови, сприятливі для розвитку та поширення різних захворювань, зокрема туберкульозу.

Порушення права осіб з інвалідністю:

2. У порушення Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327, камерні, санітарно-гігієнічні приміщення ізолятора тимчасового тримання та вихід до прогулянкового дворику (фото 6) не пристосовані для маломобільних груп населення у тому числі які мають вади зору (відсутні поручні, покажчики шрифтом Брайля тощо). Унаслідок цього особи вказаної категорії позбавлені можливості здійснювати свої природні потреби, санітарно-гігієнічне обслуговування, прогулянки на свіжому повітрі тощо, що вказує на порушення їх права на такий життєвий рівень, який є необхідним для підтримання здоров'я і добробуту її самої, відповідно до статті 25 Загальної декларації прав людини.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Головному управлінню Національної поліції України у Полтавській області, Ізолятору тимчасового тримання № 4 Головного управління Національної поліції в Полтавській області відповідно до їх компетенцій:

1. Організувати належний розгляд даних рекомендацій. Забезпечити дієвий контроль за станом усунення зазначених порушень прав людини, а також причин і умов що їм сприяють.

2. Забезпечити особам, які утримуються в установі, реалізацію права на доступ до свіжого повітря шляхом обладнання вікон камерних приміщень механізмами, що дозволяють ув'язненим самостійно відкривати їх для провітрювання у разі потреби, без необхідності отримання попереднього дозволу адміністрації установи, за умови дотримання встановлених вимог безпеки.

3. Створити для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень установи.

Додаток: фототаблиця на 3 арк.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини**

Андрій БОХВАЛОВ

ФОТОТАБЛИЦЯ ДО ЗВІТУ

Фото 1.

Фото 2.

Фото 3.**Фото 4.**

Фото 5.

Фото 6.

